

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2784/2018
06.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Јовановић, адвокат из ..., против туженог ББ – ..., ... ДОО из ..., чији је пуномоћник Марко Дамњановић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1252/18 од 06.07.2018. године, у седници већа одржаној 06.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1252/18 од 06.07.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 223/17 од 25.01.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи број ... од 18.12.2015. године и тужени обавезе да тужиљу врати на рад на послове ... као и да тужиљи накнади штету која се огледа у изгубљеној заради за тражени период са законском затезном каматом и да уплати припадајуће доприносе за овај период у корист тужиље, а ставом другим изреке је обавезана тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу до 208.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 1252/18 од 06.07.2018. године преиначио првостепену пресуду тако што је делимично усвојио тужбени захтев тужиље и поништио као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи број ... од 18.12.2015. године, а одбио део тужбеног захтева тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да је врати на рад на послове Обавезан је тужени да тужиљи уместо враћања на рад исплати на име накнаде штете шест зарада које је тужиља остварила у месецу који претходи месецу у коме јој је престао радни однос, а одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужиље којим је тражено да се обавезе тужени да јој накнади штету у виду изосталих

зарада за наведене месеце у износима назначеним у изреци пресуде са траженом законском затезном каматом, са припадајућим доприносима за обавезно пензијско и инвалидско осигурање републичким фондовима ПИО и доприносе за здравствено осигурање Републичком заводу за здравствено осигурање и доприносе за незапослене, те је обавезао туженог да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 175.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужиља је изјавила ревизију побијајући је у делу којим је одбијен тужбени захтев за враћање на рад, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни друге битне повреде које могу бити предмет расправљања у ревизијском поступку.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужиља била у радом односу код туженог распоређена на послове самостални стручи сарадник ... по основу уговора о раду од 28.10.2014. године и то на неодређено време и закључених анекса тог уговора. Писменим упозорењем од 29.10.2015. године тужиља је упозорена да је учинила повреде радне обавезе и радне дисциплине на тај начин што је изостала са рада на дане 22. и 23.10.2015. године без одобрења, те да се у те дане није одазивала на позиве непосредних руководиљаца упућене на службени број мобилне телефоније због потребе хитног извршавања послова из описа њеног радног места. Наведено је да је на тај начин поступила супротно наредби генералног директора из 2011. године о обавези јављања на службени телефон. Стављено јој је на терет и да је неоправдано изостала са рада 02, 15 и 16.10.2015. године. Оспореним решењем тужиљи је отказан уговор о раду са даном 18.12.2015. године због повреде радне обавезе и дисциплине које се односе на несавесно и немарно извршавање радних обавеза утврђених општим актом и уговором о раду и непоштовања радне дисциплине прописане актом послодавца-неодазивање на позив руководиоца и других претпостављених лица и неоправдан изостанак са рада три радна дана у току месеца или пет радних дана у току године.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев као неоснован налазећи да је основано отказан уговор о раду тужиљи због учињене повреде радне обавезе и радне дисциплине.

Одлучујући о жалби тужиле, правилно је другостепени суд применио материјално право када је делимично усвојио тужбени захтев тако што је поништио као незаконито оспорено решење туженог о отказу уговора о раду, а одбио као неоснован део тужбеног захтева за враћање на рад обавезујући туженог да тужили исплати на име накнаде штете шест зарада које је остварила у месецу који претходи месецу у коме јој је престао радни однос, те одбио као неоснован део тужбеног захтева за накнаду штете у виду изосталих зарада за тражени период.

Чланом 180. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, са изменама) прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1. до 6. овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом 2. наведеног члана прописано је да је послодавац дужан да у упозорењу наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је нижестепени суд закључио да је у конкретном случају постојао основ за престанак радног односа тужили, што произлази из утврђеног чињеничног стања. Наиме, тужила је на описани начин повредила радну дисциплину неоправданим изостанком са рада у наведене дане, као и тежу повреду радне обавезе неодазивањем на позив непосредног руководиоца. Међутим, правилна је оцена нижестепеног суда да тужени приликом доношења оспореног решења о отказу уговора о раду тужили није испоштовао поступак, нити решење о отказу уговора о раду испуњава захтеве форме и садржине, с обзиром да су изостављене околности и чињенице у односу на место, начин и време извршења повреде радне обавезе и недисциплине. Како између писменог упозорења упућеног тужили на постојање отказних разлога и оспореног решења не постоји идентитет у погледу чињеничног основа, правилно закључује нижестепени суд да оспорено решење о отказу уговора о раду ово чини незаконитим, посебно и из разлога што тужили није уручено упозорење за одређене повреде и акте дисциплине које се тужили оспореним решењем о отказу уговора о раду стављају на терет.

Осим тога, тужила није могла да отпочне са коришћењем годишњег одмора пре него што о њеном захтеву одлучи послодавац доношењем решења о коришћењу годишњег одмора, а запослени који је привремено спречен да ради је у обавези да у законом наведеном року послодавцу достави потврду о спречености за рад. Тужила није поступила у складу са наведеним, па је својим понашањем учинила повреду радних обавеза које јој се стављају на терет.

Међутим, како је тужени поступио супротно прописаном поступку за престанак радног односа, а несумњиво је утврђено да је постојао основ за престанак радног односа тужили, правилна је правна оцена нижестепеног суда да се нису стекли услови за примену одредбе члана 191. став 1. Закона о раду – по захтеву тужиле за враћање на рад, већ услови за усвајање захтева за накнаду

штете у досуђеном износу сходно одредби члана 191. став 7. Закона о раду, како то правилно закључује и нижестепени суд, а наводима ревизије којима се оспорава овакво закључивање нижестепеног суда не доводи се у сумњу правилност и законитост побијене пресуде.

Из наведених разлога је одлучено као у ставу првом изреке на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одлука о захтеву туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка садржана у ставу другом изреке донета је применом члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, јер по оцени Врховног касационог суда трошкови одговора на ревизију нису били нужни за вођење ове парнице.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић